

PVDA

MENSEN MAKEN DE STAD

PROGRAMMA 2010-2014

DELFT

KANDIDATENLIJST GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2010-2014

- 1 ERNST DAMEN
 - 2 MARJON VAN HOLST
 - 3 KHAALID HASSAN
 - 4 JESSICA VAN VUGT
 - 5 GERARD KROON
 - 6 FRANK BAZELMANS
 - 7 GORISKA VAN COOTEN
 - 8 ANCO SESSELAAR
 - 9 ABDEL MAANAOUI
 - 10 PETER KIELA
 - 11 BABAK MOUSAVI GOURABI
 - 12 ARMAGAN SOGANCI
 - 13 ROLF CLASON
 - 14 FER SPIES
 - 15 BAS DE KONING
 - 16 WIEBE POSTMA
 - 17 HANS DE LEPPER
 - 18 VICTORIA SCHREUDER
 - 19 RAIMOND DE PREZ
 - 20 ANNE KONING
 - 21 DICK RENSEN / LIJSTDUWER
 - 22 JAN TORENSTRA / LIJSTDUWER
 - 23 FEMKE STOLKER / LIJSTDUWER
-

MENSEN MAKEN DE STAD!

VERKIEZINGSPROGRAMMA PVD A DELFT 2010 -2014

Inhoudsopgave:

Inleiding

1. Werk en inkomen: Delftenaren verdienen het!

- 1.1 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt
- 1.2 Inkomensondersteuning
- 1.3 De lokale stadseconomie
- 1.4 De regionale zorgeconomie
- 1.5 De kenniseconomie, Delft in de internationale setting

2. Zorg, onderwijs, sport en cultuur: voorzieningen voor iedereen

- 2.1 Zorg
- 2.2 Jongeren en onderwijs
- 2.3 Sport
- 2.4 Kunst en Cultuur

3. Leef- en woonomgeving: een prettige plek voor iedereen.

- 3.1 Bouwen aan de stad
- 3.2 De leefbare stad
- 3.3 De groene stad
- 3.4 De veilige stad
- 3.5 De bereikbare stad
- 3.6 De duurzame stad

4. Uitvoering: meer samenwerking

- 4.1 Gemeentelijke organisatie: accent op uitvoering
- 4.2 Programma-aanpak samenwerking met TU
- 4.3 Samenwerking in de regio
- 4.4 Geld

Bijlage: verklarende woordenlijst

Inleiding: Mensen maken de stad!

De PvdA zet in op werk. Zeker nu is het van groot belang dat zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn en blijven. Zorg, onderwijs en een leefbare stad blijven voor de PvdA de speerpunten voor nu en in de toekomst. Wij zijn trots op onze stad en zullen ons ook de komende jaren inzetten om Delft nog sterker, socialer en mooier te maken.

Dit is het programma van de PvdA voor de periode 2010-2014. Het programma geeft de doelen weer die de PvdA de komende jaren in Delft wil realiseren.

De PvdA vindt dat ieder mens de kans moet hebben om zichzelf te kunnen redden of – als dat niet (meer) mogelijk is - zich volwaardig te kunnen voelen. We zien dat als de eigentijdse opvatting van solidariteit. Solidariteit staat onder druk. Wij willen solidariteit weer dicht bij de mensen brengen. We willen mensen uitnodigen om mee te doen, met en voor elkaar. Delft is voor iedereen en wordt gemaakt door iedereen.

Delft staat de komende jaren voor een flink aantal grote opgaven, zoals de ontwikkeling van meerdere grote (bouw)projecten, waarvan de spoorzone het grootste is. Tegelijkertijd zal ook de gemeente Delft de gevolgen ondervinden van de economische crisis. Er komt minder geld vanuit het Rijk. Daarmee komt Delft voor grote uitdagingen te staan, temeer omdat de ambities van de PvdA hoog zijn. Het waarmaken van al die ambities vraagt creativiteit, inventiviteit en een stevige aanpak, maar vooral goede keuzes.

Het programma gaat uit van een duidelijke visie op de toekomst van de stad. Delft heeft voor de toekomst veel in huis, en is niet meer de industriestad van weleer. De PvdA legt de focus nadrukkelijk op onze kansen in de kennis- en zorgeconomie. Als we daarin kunnen groeien, biedt dat kansen voor alle mensen van hoog tot laag en de ook lokale stadseconomie zal ervan profiteren.

De stad is - ook dankzij beleid van colleges met de PvdA - in vele opzichten op orde. Delft heeft als middelgrote stad geen problemen die in omvang vergelijkbaar zijn met die in de grote steden. De mooie binnenstad trekt veel bezoekers. De wijkaanpak boekt succes en de Poptahof wordt nu vernieuwd. Delft is een sterke en mooie stad in een groene omgeving. We bouwen daarop voort.

De gemeente kan het niet alleen en moet het ook niet alleen willen doen. Het zelforganiserend vermogen in Delft is groot, en daar gaan we op voortbouwen. Daarom wil de PvdA meer nog dan in de afgelopen jaren ruimte geven aan initiatieven van groepen bewoners en ondernemers. Want Delft bruist nu al dankzij alle initiatieven van haar bewoners. Delft verdient een bestuur dat vooruit denkt, iedereen telkens opnieuw weer bij de zaken betreft en laat zien dat onderling vertrouwen en respect de basis zijn voor een bloeiende gemeenschap.

Wij verwachten dat wij met dit programma bij de gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 op uw stem mogen rekenen.

1. Werk en inkomen: Delftenaren verdienen het!

In Delft moeten we alles op alles zetten om zoveel mogelijk mensen aan het werk te houden of aan werk te helpen. Het aantal mensen zonder baan neemt toe en dat is voor de PvdA niet aanvaardbaar. Vanuit dat perspectief is een goede economie van cruciaal belang. De PvdA wil hierin stevig investeren. Dat vereist dat we voor Delft een helder economisch perspectief formuleren. De PvdA onderscheidt in de Delftse economie 3 peilers: de *lokale stadseconomie*, de *regionale zorg economie*, en de *internationale kennis economie*. Elk van deze peilers biedt werkgelegenheid aan verschillende groepen in onze samenleving. Deze beïnvloeden elkaar positief en zijn van elkaar afhankelijk. De opgave voor de komende 4 jaar is de ontwikkelingen in elke peiler te stimuleren en de dwarsverbanden te benutten. De kenniswerker gaat ook graag uit eten in de binnenstad en de medisch specialist zoekt ook een lokale aannemer om zijn badkamer te vernieuwen. Congresgasten zoeken een hotel om te overnachten en toeristen zijn ook geïnteresseerd in de nieuwe technologie die we in Delft ontwikkelen. Voor een goed functionerende economie is meer nodig dan alleen het huisvesten van bedrijven en instellingen: ook een gunstige woon- en leefomgeving, een levendig cultureel klimaat, voldoende kwalitatief geschikt arbeidspotentieel en een solide kennisbasis zijn nodig.

1.1 Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

Om de werkgelegenheid in de stad te vergroten is het nodig de arbeidsmarkt te ondersteunen met goede instrumenten. Om betere resultaten te bereiken zetten we actief in op het samenbrengen van alle direct betrokken partijen. We vinden dat de huidige voorzieningen goed functioneren en de PvdA wil ze verbeteren en uitbreiden.

- a. De PvdA wil de taken van het Werkpleinⁱ verbreden. Naar voorbeeld van de mobiliteitscentra in andere steden, ondersteunt het Werkplein ook de overgang van werk naar werk en de detachering van werkzoekenden. Het Werkplein werkt daarvoor samen met uitzendbureaus, onderwijsinstellingen en andere werkgevers.
- b. Het Werkplein geeft voorrang aan voldoende en gekwalificeerd personeel voor de Delftse economische speerpunten.
- c. Het Werkplein geeft speciale aandacht aan jongeren, 55-plussers en moeilijk bemiddelbare mensen en spant zich in om hen aan het werk te krijgen via leercontracten, op basis van afspraken met de partners: woningbouwcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en andere werkgevers.
- d. De gemeente maakt bij het aangaan van contracten met marktpartijen afspraken over de inzet van werkzoekenden uit Delft.
- e. De PvdA wil het startersbeleid van de gemeente aanzienlijk versterken. De Delftse inzet op (technologische) kennis trekt veel mensen met ideeën en ondernemingszin. Ook in allochtone kring groeit het aantal ondernemers. Met gericht beleid willen we de slaagkans van starters vergroten.
- f. De gemeente verruimt de criteria voor scholing naar werk. Mensen in de bijstand kunnen langer naar school voor betere kansen op de arbeidsmarkt.

1.2 Inkomensondersteuning

Delft biedt voor mensen die (tijdelijk) niet aan het werk zijn, goede voorzieningen. Het streven moet echter steeds zijn om een ieder uitzicht te bieden op een baan. Scholing is het middel om kansen voor mensen te vergroten. Als passend werk niet voorhanden is moeten mensen ook ander werk aanvaarden, want wie te lang buiten het arbeidsproces staat, verkleint de eigen kansen voor de toekomst. De gemeente kort mensen die hieraan geen gehoor geven op de uitkering.

- a. Ondanks dat mensen betaald werk hebben, kan hun inkomen zo laag zijn dat zij en hun gezin niet goed mee kunnen doen in onze samenleving. Daarom wil de PvdA de grens voor bijzondere bijstand handhaven op 130% van de bijstandsnorm.
- b. Ouderen en mensen met een niet Nederlandse achtergrond krijgen extra ondersteuning bij het vinden van werk, omdat voor hen het aantoonbaar minder eenvoudig is passend werk te vinden.
- c. Er is voldoende capaciteit voor budgethulp. Mensen komen gemakkelijker in aanmerking voor schuldsanering. De gemeente voorkomt dat mensen die meewerken aan budgetbeheer en schuldsanering uit hun woning worden gezet.
- d. Iedereen die kan werken en een bijstandsuitkering aanvraagt, moet direct scholing en/of werk aanvaarden.
- e. De gemeente bestrijdt fraude met uitkeringen intensief.

1.3 De lokale stadseconomie

De lokale stadseconomie, bestaande uit winkels en horeca in de binnenstad, de aannemer, de schilder, de schoonmaakbedrijven en vele dienstverleners, vormt een constante factor in Delft. De lokale economie is nauw verbonden aan de kennis- en zorgeseconomie, omdat er sprake is van intensieve dienstverlening aan deze sector. Daarnaast is het grote aantal toeristen dat Delft jaarlijks ontvangt, gericht op de lokale economie.

- a. Om ook de (kleine) startende ondernemer te helpen, zet de gemeente zich er actief voor in om (tijdelijk) lege panden beschikbaar te maken. Dit kunnen zowel panden in gemeentelijk eigendom zijn als panden van particuliere eigenaren.
- b. Het winkelbestand in de binnenstad staat onder grote druk. De PvdA wil dat in de komende jaren meer ruimte en flexibiliteit wordt geboden aan winkels en kleinschalige bedrijvigheid.
- c. De PvdA wil meer ruimte geven aan het midden- en kleinbedrijf in de woonwijken. Wij zijn van mening dat de aanwezigheid van dergelijke bedrijvigheid in de wijk een positieve uitwerking heeft op de leefbaarheid. Daarom willen we het in nieuwe bestemmingsplannen mogelijk maken dat mensen 40% van hun woning mogen gebruiken voor werken aan huis.
- d. De PvdA blijft zich inzetten voor het behoud van buurtwinkelcentra.
- e. Het toerisme heeft een degelijke basis in Delft met als kernwaarden: de Oranjes, Vermeer, Delfts Blauw en water. De PvdA wil in de toekomst naast de traditionele A-merken van Delft ook de innovatie van de Delft kennisinstellingen en bedrijven als toeristisch thema opnemen.
- f. Voor de PvdA is het belangrijk ook op het lokale niveau onze kennis- en creatieve economie zichtbaar te maken. De PvdA stelt zich een Delfts Design Center voor dat de verschillende

partijen in de stad samen realiseren en financieren. Dit centrum kan zich richten op architectuur en (industriële) vormgeving.

1.4 De regionale zorg economie

Delft is al decennialang een grote aanbieder van zorg. Het gaat hier niet alleen om de Delftse vraag naar zorg, maar ook de regionale vraag vanuit Midden-Delfland, het Westland en Pijnacker-Nootdorp. Delft huisvest veel uitvoerende zorg, opleidingen in dit vakgebied en de kennisinstututen werken ook aan technische innovaties voor de zorg. De PvdA wil deze krachtige positie van Delft versterken door dwarsverbanden tussen zorgaanbieders, studenten en innovatie te realiseren. Delft kan daarmee uitgroeien tot een medisch centrum met een regionale uitstraling. Delft gaat ruimte bieden aan technische innovaties en de startende bedrijven die daaruit voortkomen.

- a. De gemeente stelt alles in het werk om de nieuwbouw van het Reinier de Graafziekenhuis zo spoedig mogelijk te realiseren.
- b. Delft wordt een zorginnovatiegebied door te stimuleren dat de zorgsector in Delft technische innovaties toepast, uitprobeert en zichtbaar maakt, zoals domotica.
- c. Delft stimuleert de toepassing van nieuwe technologische kennis in de medische wetenschap door startende ondernemers in de technische zorg aan Delft te binden middels een relatienetwerk en een op te richten bedrijfsverzamelgebouw, naar voorbeeld van het inmiddels succesvolle Yes!Delft.
- d. De PvdA wil voldoende personeel in de zorg. De diversiteit van arbeidspotentieel enerzijds en de typen zorg anderzijds in onze stad bieden hiervoor kansen.

1.5 De kenniseconomie, Delft in de internationale setting

Delft heeft binnen haar grenzen een groot aantal gerenommeerde kennisinstututen en kennisintensieve bedrijven. Daar zijn we met recht trots op. Delft is bijvoorbeeld op het gebied van water- en deltatechnologie een begrip in de hele wereld. We huisvesten een wereldberoemde architectuuropleiding en Delft huisvest DSM en vele andere toonaangevende bedrijven. Delft is niet meer de industriestad van weleer, maar een kennisstad van internationale allure. De aanwezigheid van studenten en kenniswerkers in alle wijken van Delft is belangrijk voor onze stad. De komende periode willen wij ons inzetten om die positie uit te bouwen. Voor de PvdA is de kern daarbij het versterken van de relatie tussen de stad en de kennisinstellingen. De Technische Universiteit en de Hogescholen zijn van groot belang voor Delft, maar Delft is ook van groot belang voor de onderwijs- en onderzoeksector.

- a. De PvdA wil een gezamenlijk actieplan van Delft, de TU en de Hogescholen om de meerwaarde van de onderwijs- en onderzoeksector voor Delft maximaal te benutten.
- b. De TU Delft en de Hogescholen worden meer dan nu een onderdeel van de stad door een fysiek goede aansluiting van de campus op de stad.
- c. Delft gaat functioneren als proeftuin voor de kennisinstututen. De gemeente gaat zich proactief inzetten om nieuwe producten en diensten van de kennisinstututen in de stad 'te testen' en zichtbaar te maken. Daarvoor realiseren we onder meer technieketalages in de stad.
- d. Het programma Water- en Deltatechnologie ontwikkelt zich als een van de beste voorbeelden van Delftse kennis. Delft ontwikkelt dit programma nadrukkelijk in samenwerking met de marktpartijen en de kennisinstututen die in Delft actief zijn. Het programma geeft speciale aandacht aan startende bedrijven in de watersector.
- e. Op Technopolis wordt een speciaal deel ingericht als Aquapolis. Aquapolis huisvest de waterkennisbedrijven en biedt ruimte voor experimentele architectuur.

- f. Ook opent Delft in 2010 het Delftse Watercentrum als opstap naar het nationale Watercentrum.
- g. Science Port Holland en daarbinnen Technopolis komen in de komende 4 jaar tot wasdom. Vanuit Delft zetten we in op grootschalige promotie en een actieve werving van bedrijven.
- h. De ontsluiting van Delft richting Rotterdam (airport) en Den Haag middels hoogwaardig openbaar vervoer behoeft verbetering en uitbreiding.
- i. De internationale kenniswerker moet zich een weg banen in onze maatschappij. Om dit te vereenvoudigen start er een netwerk voor deze 'internationals'; voor de kinderen van deze kenniswerkers biedt Delft binnen het bestaande onderwijs ook Engelstalig basisonderwijs aan.
- j. Ook de gemeente stelt zich in op de internationale kenniswerker en zorgt voor Engelstalige loketten, websites, evenementen en communicatie in de openbare ruimte.
- k. De technische onderwijskolom in Delft verstrekt zich door meer techniekeducatie in basis- en voortgezet onderwijs en in de praktijkkant van het VMBO, het terughalen van technisch MBO naar Delft en het verbinden van MBO-, HBO en wetenschappelijk onderwijs.
- l. In het scholings- en werkgelegenheidsbeleid van de gemeente Delft wordt (ondersteuning van) techniek een speerpunt. In het scholingsbeleid krijgen meer mensen de gelegenheid zich naar een hoger niveau op te scholen.

2 Zorg, onderwijs, sport en cultuur: voorzieningen voor iedereen

Goede voorzieningen zijn onontbeerlijk in onze stad. Het is de basis voor een prettige samenleving. Zorg, onderwijs, sport en cultuur vormen het hart van deze voorzieningen en zijn belangrijk voor het welzijn van de mensen. De PvdA zet zich in voor kwalitatieve zorg, waar mensen vertrouwen in hebben en goed onderwijs waarin mensen volop ontplooiingskansen krijgen. Inspanning en ontspanning kleuren ons leven en sport en cultuur horen daarbij. Er moet genoeg te doen zijn in Delft en deelname hieraan moet voor iedereen mogelijk zijn.

2.1 Zorg en gezondheid

We worden steeds ouder en veel mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Mocht dat niet meer (helemaal) lukken - dan bieden we iedereen toegang tot toereikende zorg. De PvdA wil dat in Delft de zorg geleverd wordt die daarbij past. Cliënten en patiënten kunnen erop vertrouwen dat de noodzakelijke hulp ook geboden wordt. Daarbij zijn ook de mantelzorgers en vrijwilligers van groot belang. Mantelzorgers en vrijwilligers voelen zich gesteund, zodat zij hun rol naast de zorg door professionals goed kunnen uitvoeren. De Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO) draagt in Delft bij aan herstel van vertrouwen in de zorg.

- a. De PvdA wil zorgteams, die vanuit een steunpunt in de wijk zoveel mogelijk vormen van zorg leveren. Hulp in de huishouding, persoonlijke verzorging en wijkverpleging kunnen dan weer op een vertrouwde manier bij de mensen gebracht worden.
- b. In iedere wijk bevindt zich een gezondheidscentrum en een centrum voor jeugd en gezin. Rond (potentiële) zorgvragers bouwt de gemeente Delft samen met zorg- en welzijnsorganisaties een netwerk dat sociaal isolement, overgewicht, huiselijk geweld, depressiviteit en opvoedingsproblemen etc. helpt voorkomen en waar nodig aanpakt. De PvdA wil dat de hulpverleners op de problemen afgaan en er zo vroeg mogelijk bij zijn.
- c. De PvdA wil meer faciliteiten voor ouderen ter voorkoming van sociaal isolement. In iedere wijk zijn al één of meer wijkcentra met ook een sterke ontmoetingsfunctie, ondermeer voor ouderen, maar ook voor andere zorgvragers. Maar er is meer nodig. In iedere wijk wil de PvdA een woonservicezone die ouderenproof is ingericht in goed overleg met de wijkbewoners.
- d. De PvdA wil de bestaande drie centra voor dagopvang voor beginnend dementerende ouderen beter benutten en inbedden in de netwerken en activiteitenprogramma's. Deze zijn belangrijk om hen in een vroeg stadium van dementie (preventie) op te vangen.
- e. De PvdA wil dat elke mantelzorger de mogelijkheid krijgt om soms vrij te zijn van zijn of haar zorgtaken en daarvoor aanspraak kan maken op zogenaamde respijtzorg, zodat zij hun aanvullende rol op de zorg door professionals, goed kunnen blijven uitvoeren.
- f. Het steunpunt vrijwilligers stimuleert meer mensen zich in te zetten in de zorg.
- g. De PvdA wil voorkomen dat mensen dakloos raken en wil een aanpak om daklozen actief naar een woning te begeleiden, zo nodig naar beschermd- of begeleid wonen.
- h. De PvdA wil dat mensen die ondanks de beschikbare reguliere zorg niet (helemaal) in staat zijn om zich zelfstandig te redden in de Delftse samenleving, de mogelijkheid van begeleiding door een (vrijwillige) mentor/coach krijgen.
- i. Zorgaanbieders die een contract met de gemeente aangaan moeten voldoen aan hoge eisen, zoals financiële soliditeit, heldere klachtenregeling, cliëntenparticipatie, goede arbeidsvoorwaarden voor het personeel en continuïteit van de inzet.
- j. Er moet een realistische prijs betaald worden voor thuiszorg.

2.2 Jongeren en onderwijs

Goed onderwijs is een recht voor alle jongeren en zorgt voor kansen op ontwikkeling. Goed onderwijs draagt bij aan onze (kennis)economie, participatie en werk voor iedereen. De PvdA wil voortijdige schooluitval in het voortgezet onderwijs voorkomen. Alle leerlingen moeten ten minste een startkwalificatie behalen. De PvdA streeft naar een veilige schoolomgeving, waar de leerlingen bij hun leraren bekend zijn en voldoende individuele aandacht en uitdagingen krijgen.

- a. De PvdA vindt dat de Brede School moet blijven en waar mogelijk uitgebreid moet worden, omdat het kinderen kansen biedt deel te nemen aan activiteiten waarmee ze zichzelf kunnen ontwikkelen. De PvdA wil de samenwerking en waar mogelijk integratie van onderwijs, kinderopvang en sport verder doorzetten. Deze aanpak beoogt nog beter aan te sluiten op de behoefte van kinderen en ouders.
- b. Vroegtijdig signaleren van leerachterstanden is een speerpunt. De PvdA wil de peuterspeelzalen de komende jaren verbreden tot speel- en taalcentra. Het pakket van ouderondersteuning rond de scholen (huisbezoeken, leren huiswerk maken, mentorschappen) komt de komende jaren voor steeds meer ouders beschikbaar.
- c. De PvdA wil kleinschalig en vertrouwd onderwijs in de onderbouw van het VMBO.
- d. De PvdA wil bevorderen dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat leerlingen met minder docenten te maken krijgen en docenten meer tijd hebben voor een kleiner aantal groepen.
- e. Risico's voor schooluitval worden vroegtijdig onderkend. Daarvoor is intensieve samenwerking tussen basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs, ouders en gemeente nodig.
- f. Techniekeducatie in basis- en voortgezet onderwijs en de praktijkkant in het VMBO krijgen speciale aandacht. Dat geldt ook voor de overgangen tussen schoolsoorten, in het bijzonder die tussen VMBO en MBO. De terugkeer van vakscholen is een uitkomst voor jongeren die werken en leren willen combineren.
- g. Onderwijs in de Nederlandse taal is voor iedereen zonder wachtlijsten beschikbaar.
- h. Jongeren met een handicap doen zoveel mogelijk gewoon mee. Passend onderwijs betekent dat scholen stapsgewijs inclusiever worden.
- i. De PvdA wil jongeren uitdagen en ondersteunen om het beste uit zichzelf te halen. Stapelen van diploma's wordt eenvoudiger gemaakt om ook laatbloeiers de kans te geven op een diploma dat recht doet aan hun capaciteiten. De PvdA ondersteunt initiatieven (bv mentorprojecten) om jongeren hiervoor een zetje te geven.
- j. Alcoholmisbruik wordt tegengegaan, ondermeer door goede voorlichting aan jongeren en hun ouders en strengere handhaving van het verbod van verkoop aan jongeren onder de 16 jaar.
- k. Verkokering in het jeugd beleid wordt bestreden. Jeugd(gezondheids)zorg, zorg in het onderwijs en politie en justitie werken vanuit één samenwerkingsverband.
- l. Er moeten in Delft voldoende uitgaansgelegenheden komen voor jongeren vanaf 16 en studenten.

2.3 Sport

Delft was in 2008 sportgemeente van Nederland. We hebben een naam hoog te houden. Zelf sporten is leuk, gezellig en gezond. Sporten voorkomt beweegarmoede en draagt bij aan een gezonde eet en leefstijl. Sport is de kans om met mensen van verschillende achtergronden, economische posities en leeftijden in contact te komen.

- a. "Ongeorganiseerd" sporten verdient aandacht van de overheid door bijvoorbeeld in te zetten op goede fietspaden, skatefaciliteiten en routes voor hardlopen. De Delftse Hout blijft gemeentelijk eigendom en krijgt een impuls.

- b. De PvdA wil meer bekendheid geven aan het Sportfonds voor minder draagkrachtige gezinnen om sportdeelname ook voor hen mogelijk te maken.
- c. Wijkgerichte activiteiten in de vorm van straattoernooien en instuifacties om allerlei sporten onder de aandacht te brengen vallen onder de plannen van de PvdA.
- d. De PvdA wil dat alle jongeren kennis maken met sport. Hiervoor is een intensieve samenwerking nodig tussen onderwijs, brede school, buurt, jongerenwerk, zelforganisaties en sportverenigingen gestimuleerd.
- e. De gemeente ondersteunt sportverenigingen door vrijwilligersbeleid, maatschappelijke stages van scholieren en samenwerking met opleidingsinstituten op het gebied van sport en bewegen.
- f. Huisartsen, fysiotherapeuten, sportscholen en sportverenigingen werken samen om beweging en sport bij senioren en mensen met een beperking te stimuleren. De gehandicaptensport verdient extra ondersteuning en we leggen ons niet neer bij de groei van de groep jongeren met een blijvende uitkering (WAJONG).
- g. Sport en bewegen worden onderdeel van activering- en re-integratietrajecten.

2.4 Kunst en Cultuur

PvdA vindt het van belang dat cultuur in Delft haar onafhankelijke positie behoudt. Tegelijkertijd is er een belangrijke rol voor cultuur weggelegd in het stimuleren van de emancipatie van mensen. Cultuur draagt bij aan het imago van Delft en aan de lokale identiteit. De PvdA wil een gevarieerd cultureel aanbod dat inspeelt op de wensen van jong en oud van verschillende culturele en sociaaleconomische achtergronden. Het beleid is erop gericht zoveel mogelijk mensen te verleiden tot participeren.

- a. Kunst en techniek worden in de komende periode meer zichtbaar in de openbare ruimte van de hele stad.
- b. De bibliotheek (DOK), het theater, de VAK krijgen meer ruimte om zelfstandig beleid te maken. De gemeente maakt slechts kaderstellende afspraken over ondermeer de te bedienen doelgroepen.
- c. De PvdA ondersteunt initiatieven om nieuwe doelgroepen te benaderen en experimenten gericht op samenwerking.
- d. De PvdA wil de verbinding tussen het onderwijs en de kunstinstellingen in de stad bevorderen.
- e. Het Lijm- en Cultuurterrein aan de Rotterdamseweg gaat beter functioneren als broedplaats voor kunst, cultuur en ontmoeting, met verbetering van de toegankelijkheid voor amateurclubs.
- f. Om deelname aan muziek en theater te bevorderen kunnen kinderen gebruik maken van een muziekfonds (vergelijkbaar met het sportfonds), dat de gemeente zo snel mogelijk na de verkiezingen vormt.
- g. Een buurt of wijk is een bakermat voor nieuwe cultuurvormen, vooral door de verscheidenheid aan bevolkingsgroepen en de activiteiten van jongeren. Cultuur(uitingen) horen ook in de buurt thuis. De PvdA wil doorgaan met het project "Kunst in de wijken".
- h. Voor de culturele ontwikkeling van jongeren buiten het georganiseerde aanbod is niet genoeg aandacht. Jongeren-straatcultuur en allerlei subculturen zijn niet zo bekend. De PvdA wil daarom dat jongeren, die daarmee bezig zijn, meer kans krijgen zich te laten zien en horen. Dat betekent dat in het jongerenwerk cultuur een sterke eigen plek krijgt en dat 'de cultuurinstellingen' plaats inruimen voor jongeren.

3. Leef- en woonomgeving: een prettige plek voor iedereen.

Delft is voor velen een geliefde plek om te wonen en te werken. Juist vanwege de unieke combinaties die Delft te bieden heeft: kennis, techniek en innovatie, historie en monumenten, toerisme en een unieke binnenstad kortom een levendige stad in een groene omgeving. De afgelopen jaren hebben we via onder meer de wijkaanpak en de inrichting van de openbare ruimte de leefbaarheid versterkt. Die aanpak willen we de komende jaren voortzetten. Uitgangspunt hierbij is dat gemeente, bewoners en ondernemers zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken en er veel ruimte is voor initiatieven van groepen bewoners en ondernemers.

Prettig wonen, betekent ook dat er sociale samenhang en controle in de buurt is. De gemeente geeft de openbare ruimte als geheel vorm zodat deze ruimte aanleidingen biedt voor ontmoeting, het opbouwen van netwerken en betrokkenheid bij de stad.

We zetten ons in voor een gezonde woningmarkt. Doelgroepen die extra aandacht nodig hebben krijgen die ook, zoals jongeren, studenten en gezinnen. De woningmarkt sluit ook aan op de vraag van werknemers die door de kennis- en zorg economie aan Delft zijn verbonden en die we een goede en passende woonplek willen bieden.

3.1 Bouwen voor de stad

Er wordt veel geïnvesteerd in de stad, zoals de bouw van de spoortunnel en de ontwikkeling van TU-Noord. De gemeente zoekt bij de uitvoering van kleine en grote projecten samenwerking met bewoners en stimuleert initiatieven die aansluiten op lopende projecten. Ook staat samenwerking met instellingen, waaronder de kennisinstututen en de woningbouwcorporaties, centraal. Het ruimtelijk ordenen van onze stad doet de gemeente niet alleen, maar in gezamenlijkheid.

- a. Omdat (bouw)grond in Delft schaars is, is het intensieve en dubbelgebruik van deze grond noodzaak, zeker op goed met het openbaar vervoer bereikbare plekken en langs de zogenaamde te ontwikkelen boulevards vanuit het centrum van de stad zoals de Ireneboulevard en de Papsouwselaan. Daarom vindt de PvdA hoogbouw in de nieuwere naoorlogse wijken bespreekbaar. Ook vinden we het in pandig of ondergronds bouwen van parkeergarages een voorwaarde bij nieuwbouw.
- b. De gemeente ontwikkelt werkgelegenheid, woningbouw en bereikbaarheid met openbaar vervoer in samenhang met elkaar om de structuur van de stad te versterken. De PvdA zet in op een uitwerking van de structuurvisie.
- c. De gemeente bouwt de komende jaren aan het versterken van de kennis- en zorg economie: er komt meer woonruimte voor werknemers (met hun gezinnen) van de kennis- en zorginstututen en voor studenten. De PvdA streeft naar een uitbreiding van 3600 nieuwe wooneenheden voor studenten tot 2016.
- d. De gemeente versterkt de verbinding tussen de buitenwijken en de Schieoevers met de TU-wijk, onder meer door de aanleg van ten minste één extra fietsbrug over De Schie.
- e. De binnenstad blijft het economische hart van de stad voor toerisme, horeca en cultuur. De binnenstad blijft autoluw, door goede gemeentelijke parkeervoorzieningen en goede fietsroutes en -stallingen. Er komt de komende vier jaar een onderzoek naar hoe een verdere uitbreiding van de autoluwe binnenstad gestalte kan krijgen.
- f. In het gebied in de omgeving van station TU/Delft-Zuid wil de PvdA meer werkgelegenheid en woningbouw, goed bereikbaar via openbaar vervoer.

3.2 De leefbare stad

Goed wonen en een goede woonomgeving behoren tot de eerste levensbehoeften van iedereen. Bij de opbouw van de woningvoorraad houdt de gemeente rekening met verschillende doelgroepen. De gemeente vergoot en versterkt de leefbaarheid in wijken middels de wijkaanpak – waarmee in de vorige collegeperiodes goede ervaringen zijn opgedaan. Het samenspel tussen gemeente, bewoners en partners (o.a. politie, woningcorporaties en welzijnsorganisaties) staat centraal. De gemeente treedt zoveel mogelijk op als regisseur en geeft initiatieven van bewoners- en organisatiegroepen zoveel mogelijk ruimte.

- a. De kwantiteit en kwaliteit van betaalbare woningen moeten op peil blijven. De inzet van instrumenten zoals de verkoop van woningen door de corporaties is hierop gericht. Dat betekent ook dat moet worden geïnvesteerd in de kwaliteit van de woningvoorraad. De aanpak in de Poptahof is hiervan een voorbeeld. De PvdA wil met dit voorbeeld in het achterhoofd ook aan de gang met aandachtsbuurten in de Buitenhof.
- b. In buurten waar problemen zich opstapelen, grijpt de gemeente in. Uitgangspunt blijft dat goed beheer en preventie op termijn kostbare herstructurering voorkomt. Bij deze aanpak zoekt de gemeente samenwerking met corporaties en betreft bewoners bij de situatie en past, indien nodig, mediation toe.
- c. De gemeente doet de planontwikkeling en –uitvoering voor de wijken niet alleen, maar doet dit in samenwerking met bewoners, ondernemers, vastgoedbeheerders en organisaties; de gemeente maakt samen met de partners afspraken en legt dat tweejaarlijks vast in wijkcontracten, zodat duidelijk is wat er gebeurd is en wat er gaat gebeuren.
- d. Delft blijft zich ook de komende jaren richten op een beheerste groei en een uitbreiding van het woningenbestand. Delft zet het proces van, vooral kleinschalige, herstructurering voort.
- e. In Delft komen minimaal vier projecten met andere woonvormen, te denken valt aan: collectief privaat opdrachtgeverschap, energieproducerende woningen, waterwoningen en experimentele architectuur.
- f. Bij de inrichting van de stad en de vormgeving van de buitenruimte wordt rekening gehouden met de wensen van ouderen (woonservicezones) en kinderen: kindveilige schoolomgevingen, voldoende speel- en ontmoetingsplekken en veilige straten.

3.3 De groene stad

Delft is een mooie stad in een groene omgeving. Openbare ruimte is schaars en dat betekent dat we zuinig zijn op de plekken die we hebben en dat deze aan hoge kwaliteitseisen voldoen. Het groen krijgt een prominentere plek in het gemeentelijk beleid; de PvdA wil dat Delft een groene gemeente is en stimuleert dit door de volgende activiteiten:

- a. Het beter herkenbaar maken van de groene verbindingen in en door de stad en waar nodig deze aanvullen, zodat een duidelijk herkenbare groene slinger door de stad komt. Dit geldt ook voor de verbindingen met de groengebieden buiten de stad zoals Midden-Delfland en de Delftse Hout.
- b. Het verbeteren van de groene rand om Delft; onze “voortuin” Midden Delfland krijgt onze volle steun; het groen in de Harnaschpolder krijgt de ruimte.
- c. Het vergoten van het bomenbestand. Er komen de komende vier jaar 500 bomen bij.
- d. Het aanleggen van het J.C. Bloempark aan de Voorhofdreef. Invulling heeft plaats in samenwerking met omwonenden.

- e. Het realiseren van een extra kinderboerderij en/of speeldernisⁱⁱ.
- f. In overleg met bewoners “kijkgroen” (alleen om naar te kijken) veranderen in “gebruiksgroen” (groen voor (klein) recreatief gebruik) en het groen bij de bewoners in onderhoud geven.
- g. Prioriteit geven aan het schoonhouden van de openbare ruimte.
- h. Het verbeteren van de doorgangen onder de A13 naar de Delftse Hout en omvormen tot een kwalitatief aantrekkelijke entree naar de Delftse Hout.

3.4 De veilige stad

Onveiligheid treft iedereen, maar kwetsbare groepen het meest. Juist de zwakkeren in de samenleving worden onevenredig vaak het slachtoffer van criminaliteit en agressie. De mate waarin inwoners van Delft zich veilig voelen, bepaalt voor een groot deel de kwaliteit van het (samen)leven in de stad. Delft is de afgelopen jaren volgens metingen veiliger geworden. Toch voelen veel inwoners zich niet altijd veilig.

- a. De PvdA wil zorgen voor meer levendigheid op straat door het wegnemen van “enge” plekken, slecht straatmeubilair en door bijvoorbeeld in onaantrekkelijke blinde gevels van hoogbouwflats kleinschalige winkels of bedrijven toe te staan.
- b. De PvdA wil burgers aanspreken om zich in te zetten om de buurt en de scholen veiliger te maken.
- c. Delft pakt (woon)overlast actief aan. Praten helpt vaak, maar waar nodig worden hulp of sancties snel ingezet.
- d. Er moet een strenge aanpak van scooteroverlast komen.
- e. Toezichthouders openbare ruimte krijgen een zo breed mogelijk takenpakket met bijpassende middelen.
- f. Er komt een boswachter voor de Delftse Hout en aangrenzende groengebieden.
- g. De gemeente gebruikt al haar bevoegdheden om drugscriminaliteit en mensenhandel tegen te gaan.

3.5 De bereikbare stad

De PvdA wil dat Delft kiest voor het bevorderen van het fietsverkeer en wil de fiets zoveel mogelijk ruimte geven. De PvdA wil ook werken aan goed openbaar vervoer. Nadruk komt te liggen op verkeersveiligheid voor kinderen. Ieder kind moet veilig te voet of op de fiets van huis naar school, buitenschoolse opvang, sportclub, VAK en andere voorzieningen kunnen komen. Aanvankelijk onder begeleiding van een volwassene en vanaf 8 à 9 jaar zelfstandig. Een goed voorbeeld in Delft zijn de kindlintenⁱⁱⁱ die nu in een aantal wijken worden gerealiseerd. De PvdA wil in elke wijk kindlinten aanleggen.

- a. Delft gaat door op de ingeslagen weg om een fietsvriendelijke stad te zijn. Dat betekent dat de gemeente zorgt voor een veilig en fijnmazig netwerk van geasfalteerde fietspaden, en/of fietsroutes, voor voldoende fietsstallingen en voor eenduidige verkeersregels voor voetgangers en fietsers. Tevens zorgt Delft ervoor dat er oplaadpunten voor elektrische fietsen en scootmobiel worden gerealiseerd bij alle bewaakte fietsstallingen.
- b. Delft gaat overlast van autoverkeer zoveel mogelijk tegen door alternatieven te bieden met goede fietsfaciliteiten en openbaar vervoer. De gemeente laat onderzoeken of de aanleg van een transferium met parkeergarage bij het knooppunt Kruithuisweg/A13/tramlijn 19 het autoverkeer kan verminderen in Technopolis en richting de binnenstad.

- c. De gemeente blijft zich hardmaken voor de aanleg van tram 37 (Wateringse Veld- Reinier de Graaf Gasthuis – Station Delft – Zoetermeer) en voor het verlengen van tramlijn 19, die Delft, de TU, Rotterdam Airport en Rotterdam verbindt.
- d. De PvdA streeft naar duurzame parkeeroplossingen waarbij het uitgangspunt is zoveel mogelijk auto's aan het zicht te onttrekken. De parkeergarages blijven bij voorkeur gemeentelijk eigendom. Bij nieuwbouw worden parkeerplekken zoveel mogelijk inpandig of onder de grond aangelegd.
- e. De PvdA vindt dat alle bushaltes een hoogte en breedte moeten hebben die ervoor zorgen dat senioren, gehandicapten en mensen met kindervagens makkelijk in en uit de bus kunnen stappen en dus meer gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.
- f. Delft heeft last van verkeerslawaaï en slechte luchtkwaliteit langs de rijkswegen die de stad omringen. Overleg met het Rijk over versnelde aanpak van deze problematiek is onze inzet.
- g. De PvdA is nog steeds niet voor de aanleg van de vernieuwde verlengde A4-snelweg. Nu het kabinet het standpunt heeft ingenomen dat de A4 moet worden aangelegd, wil de PvdA maximale milieucompensatie van de weg overeenkomstig de voorwaarden van het IODS^{iv}.
- h. Investerings in het openbaar vervoer (aanleg van vier sporen in Spoortunnel) en vermindering van overlast op andere wegen, zoals de Kruithuisweg zijn nodig.

3.6 De duurzame stad

Duurzaamheid vormt een belangrijk onderdeel voor het creëren van een leefbare woonomgeving, nu en in de toekomst. Dit houdt in dat we bij het maken van beleid en bij de uitvoering van projecten geen rooibouw plegen op onze planeet, volgende generaties niet opzadelen met negatieve gevolgen van beslissingen die we nu nemen en dat we rekening houden met duurzame, klimaat- en energiebesparende maatregelen. Waar mogelijk sluiten we in dit kader aan bij ontwikkelingen vanuit de kenniseconomie.

- a. Delft wil uiterlijk in 2040 een klimaatneutrale gemeente zijn. Daarvoor is een reductie van de uitstoot van broeikasgassen van 20 procent in 2020 (t.o.v. 1990) nodig.
- b. De gemeente gaat met de partners in de stad afspraken maken over het verbeteren van de energie-efficiëntie met jaarlijks 2 procent, en geeft daarbij zelf het goede voorbeeld.
- c. De gemeente voert de gemeentelijke prestatie richtlijn (GPR) in, een instrument voor duurzaam bouwen.
- d. De PvdA wil in de periode 2010-2014 een aantal spraakmakende innovaties testen op gebied van duurzaamheid in Delft, geïnitieerd vanuit en in samenwerking met de Delftse kennissector; pilots met collectief vervoer met duurzame, milieuvriendelijke brandstof of het opwekken van zonne-, wind- of andere duurzame energie op verschillende plekken in de stad.
- e. De gemeente ontwikkelt deskundigheid op het gebied van het financieren van duurzaamheidsprojecten en zorgt dat deze kennis toegankelijk is voor ondernemers en particulieren.
- f. De gemeente ondersteunt en bevordert duurzaamheidsprojecten van bewoners, ondernemers of scholen, zoals de duurzame straat.
- g. De gemeente gaat voorop lopen met de milieuzone om de binnenstad en weert vuile vrachtwagens uit de binnenstad. Bevoorrading heeft dan plaats vanaf een stedelijk distributiepunt, zo mogelijk ook met boten.
- h. De gemeente gaat verder met het schoon en zuinig maken van haar volledige wagenpark.
- i. De gemeente wil in samenwerking met andere Haaglanden gemeenten een duurzaam warmtebedrijf ontwikkelen.

- j. Parallel aan de stedelijke herontwikkeling zal het water zijn plek krijgen om op deze wijze stap voor stap de veerkracht te herstellen en te vergroten. De combinatie water, groen, natuur en biodiversiteit draagt bij aan een prettige en duurzame leefomgeving. Delft zet in op groene daken en doorlaatbaarheid van tuinen en openbare ruimte om de toenemende wateroverlast beter te reguleren.

4. Uitvoering: meer samenwerking

De komende jaren zal meer de nadruk liggen op uitvoeren van bestaand beleid in plaats van ontwikkelen van nieuw beleid. Dat geldt helemaal voor de uitvoering van grote projecten als de Spoorzone. Deze uitvoering gaat niet alleen de gemeente maar ook de inwoners van de stad aan. De PvdA staat voor een goed bestuur van de stad. Dat begint met vertrouwen. Vertrouwen in samenwerking en onderling overleg.

In het nieuwe collegeprogramma maken partijen afspraken over de uitvoering en over de wijze waarop de gemeente inwoners en organisaties bij de uitvoering van beleid betreft. De PvdA wil dat de gemeente en de inwoners samen aan de slag gaan. De Wijkaanpak, het Cultuurjaar 2009 en sportstad Delft zijn goede voorbeelden van samenwerken. Samenwerken in de publieke ruimte is goed voor de stad en haar bewoners. De stad is van iedereen.

4.1 Gemeentelijke organisatie: accent op uitvoering en meer externe gerichtheid

Al deze ontwikkelingen vragen veel van het gemeentebestuur en de ambtenaren. Om de uitvoering van projecten zo goed mogelijk te laten verlopen, is het nodig dat de gemeente een andere invulling aan haar rol geeft door zich meer extern te oriënteren. Duidelijke doelen stellen en kiezen voor een beperkt aantal prioriteiten staat voorop. Samenwerken met bewoners, organisaties en instellingen en een efficiënte en klantgerichte houding zijn hierbij sleutelwoorden. Deze nieuwe werkwijze is niet alleen van toepassing op de uitvoering van de grote projecten, maar wordt standaard voor het gemeentelijk apparaat. Dat betekent dat de gemeente vaker samenwerking zoekt met bewoners, groepen en organisaties en ingaat op verzoeken tot samenwerking. Soms zal de gemeente zelfs de regie uit handen kunnen geven als initiatieven daarom vragen. Dit zal het zelforganiserend vermogen in Delft – dat al sterk is - verder versterken. Een ontwikkeling die de PvdA toejuicht.

- a. De gemeente stimuleert en beloont initiatieven van burgers of ondernemers die ten goede komen aan de publieke zaak, indien daaraan behoefte is. Het ruimte geven aan initiatieven van groepen van bewoners in de publieke ruimte vereist experimenten. In de Poptahof en in de Spoorzone zijn hiermee eerste ervaringen opgedaan die opvolging verdienen.
- b. De PvdA wil nieuwe vormen van wijkcontracten en collectief particulier opdrachtgeverschap voor nieuwbouwwoningen.
- c. Meer nadruk komt te liggen op het betrekken van Delftenaren aan *het begin* van een proces, zodat betrokkenen gedurende het proces gezamenlijk kunnen optrekken. De gemeente gebruikt daarbij nieuwe kanalen om burgers te betrekken en te benaderen: bijvoorbeeld via festivals en het bevorderen van netwerkorganisaties.
- d. De gemeentelijke organisatie helpt bedrijven en organisaties beter bij het aanvragen van vergunningen en subsidies.
- e. De gemeente houdt regie en overzicht op de uitvoeringsprojecten zodat deze binnen de gemaakte afspraken uitgevoerd worden.
- f. De gemeente houdt de overlast van de grote projecten in de stad zo klein mogelijk en verbetert de communicatie over de uitvoering van deze projecten. Het klachtenloket en informatiecentrum handelt proactief en zorgt voor een snelle afhandeling van klachten en vragen.

4.2 Programma-aanpak samenwerking met TU en Hogescholen

In de nieuwe collegeperiode maakt de PvdA de samenwerking tussen de TU, de Hogescholen en de gemeente tot een speerpunt. Deze partijen betrekken andere kennisinstellingen (zoals TNO en DSM) en het Delftse bedrijfsleven hierbij waar nodig. De PvdA wil dat in het collegeakkoord een programma komt met concrete doelen op onderstaande punten:

- a. Om de stad en de onderwijskolom meer met elkaar te verbinden, stemmen partijen de aansturing van processen beter op elkaar af door het stroomlijnen van vergunningverlening en andere bestuurlijke processen.
- b. De gemeente zorgt voor het scheppen van goede voorwaarden voor het functioneren van de TU en de Hogescholen in de stad. Daarbij wordt met name aandacht besteed aan huisvesting en voorzieningen voor (internationale) kenniswerkers en studenten.
- c. Delft krijgt meer profijt van de TU en de Hogescholen en verbindt deze meer met de stad. De sector maakt techniek zichtbaar in de stad, en de stad fungeert als een proeftuin voor experimentele toepassingen.
- d. Gemeente, TU en Hogescholen verbeteren de voorwaarden voor starters en de doorgroei van deze bedrijvigheid.
- e. De samenwerking tussen TU en Hogescholen breidt zich uit naar het MBO, zodat tussen de verschillende niveaus dwarsverbanden ontstaan op het gebied van technisch onderwijs.
- f. Gemeente en TU stemmen hun beleid af bij sport- en culturele voorzieningen.
- g. Betrokken partijen ontwikkelen een gezamenlijke strategie voor Science Port Holland, gericht op het aantrekken en huisvesten van bedrijvigheid die is verbonden met de kennissector.

4.3 Samenwerking in de regio

- a. De gemeente werkt samen met het stadsgewest Haaglanden én de stadsregio Rotterdam onder meer voor de uitbouw van het regionaal openbaar vervoer, Science Port Holland en de ontwikkeling van het Watercentrum.
- b. Voor de verdere ontwikkeling van de Delftse Hout zoekt de gemeente Delft naar samenwerking met de gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer om de voorzieningen in het gebied op elkaar af te stemmen en efficiënter te onderhouden. Ook voor Midden-Delfland staat de PvdA zo'n aanpak voor.

4.4 Geld

De komende jaren zullen in het teken van bezuinigingen staan. De gemeente krijgt door de te verwachten bezuinigingen minder geld van het Rijk en door economische terugval worden uitgaven voor sociale zekerheid hoger. Er zijn keuzes nodig. Het voorliggende programma is met deze gedachte gemaakt. Het programma geeft aan welke doelen we willen bereiken: een goede lokale economie, zo veel mogelijk mensen aan het werk, goede scholing voor iedereen, de zorg zo goed mogelijk op orde, participatie in sport en cultuur en een leefbare stad. De PvdA wil dat we verantwoord omgaan met publiek geld. De doelen staan voorop. Zo wordt de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning ingezet om het niveau van zorg in Delft op peil te houden. Op voorzieningen voor vrijwilligers en mantelzorgers zullen we niet bezuinigen.

- a. Als we moeten bezuinigen kijken we of we de effectiviteit en efficiëntie van de maatregelen kunnen verhogen, "nieuw en beter beleid voor oud beleid".
- b. De PvdA wil de bezuinigingen inzetten als een kans om de gemeentelijke organisatie te vernieuwen en te ontwikkelen. De PvdA wil dat dit leidt tot een efficiënte organisatie die goed toegerust is op haar taak.
- c. De PvdA bewaakt de dienstbaarheid van bestuurders en draagt zorg voor verantwoorde omgang met publiek geld, en wil stoppen met het stapelen van controle op controle.

- d. De gemeente staat voor haar dienstverlening, en kijkt serieus naar wat haar taken zijn en wat aan anderen in de publieke ruimte kan worden overgelaten.
- e. Tarieven voor gemeentelijke diensten en producten blijven kostendekkend. De aan woonlasten gerelateerde belastingen (o.a. rioolrecht, OZB) stijgen niet meer dan de inflatie.

Bijlage

Verklarende woordenlijst

- ⁱ Werkplein: In het Werkplein werken CWI (Centrum Werk en Inkomen), UWV en de sector Werk, Inkomen en Zorg (WIZ) van de gemeente Delft onder één dak samen om er alles aan te doen de werkzoekende zo snel mogelijk naar werk te leiden.
- ⁱⁱ Speeldernis: Een speeldernis is een natuurspeeltuin, bestaande uit een avontuurlijk speellandschap voor kinderen van alle leeftijden waar je kunt spelen in en met de natuur (bomen klimmen, water voor pootjebaden, een vuurplaats, rietkragen etcera).
- ⁱⁱⁱ Kindlint: Een kindlint is een kindvriendelijke route die speelplekken, scholen en andere kinderbestemmingen in een buurt of een wijk met elkaar verbindt. Hierdoor kunnen kinderen zich al spelend zelfstandig, maar wel veilig door de wijk bewegen.
- ^{iv} IODS: Dit staat voor het programma Integrale Ontwikkeling tussen Delft en Schiedam. Dit programma omvat de aanleg en inpassing van de A4 Midden-Delfland in het landschap én de gebiedsontwikkeling in Midden-Delfland, Vlaardingen en Schiedam.

PROGRAMMACOMMISSIE:

JAN BLOEMBERG
DINEKE VAN DE BURG
ERNST DAMEN
RAIMOND DE PREZ
ANNE KONING
DICK RENSEN
FEMKE STOLKER
MARJON VAN HOLST
LEONIE ZEESTRATEN
GORISKA VAN COOTEN
TOOS THOOLEN
PETER KIELA
BABAK MOUSAVI GOURABI

PVDA AFDELING DELFT/MIDDEN-DELFLAND
POSTBUS 2804
2601 CV DELFT
WWW.PVDADELFT.NL
PVDA@DELFT.NL

PARTIJ VAN DE ARBEID
